

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar
MARIAN SASU.

Abonament:

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
iar pentru comitele școlare și paric. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Insertiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

Prin noi înșine.

De vre-o câțiva ani încoace am putut vedea și constata bine cu toții, că situația noastră materială s'a înrăutățit din zi în zi tot mai tare până a ajuns la stadiul de astăzi, când putem spune fără teamă de a fi desmințiți, că aceasta situație, pe lângă toată urcarea recentă de salariu, aproape e insuportabilă.

Se pune însă acum întrebarea, ce-am făcut noi pentru îmbunătățirea acestei situații, care ne-a pricinuit și ne pricinuește atâta îngrijorare?

Ce-am făcut? Iată ce-am făcut. Ne-am plâns la toată lumea oral și în scris, ne-am agitat prin adunări și congrese și am înaintat prin reprezentanții noștri memorii către guvernele respective, arătând situația noastră deplorabilă și cerând să ne vină Statul într'ajutor.

Da, cam la aceste s'a mărginit lupta noastră pentru ameliorarea situației materiale. Am țipat mereu și am așteptat să ne dea Statul ceea ce ne lipsește. Nu e vorbă, asta e cea dintâi cale naturală de urmat. Învățătorii, fiind servitorii Statului a trebuit să se îndrepte mai întâi către Stat, cerând ușorarea sortii lor.

Și am văzut, că Statul în răstimpul de după războiu ne-a venit de multe ori într'ajutor, dar nici-odată nu ne-a dat cât ar fi fost de lipsă pentru asigurarea unui traiu cinstit al nostru. Și dacă ne-a dat, n'a ținut mult, pentru că scumpetea crescândă a vieții a schimbat în scurt timp în rău situația noastră materială.

După experiențele triste de până azi citez a susținea, că lucrul acesta se va repeta încă multă vreme și de aci încolo.

Ce ne vom face acum noi învățătorii? Vom sta iarăși cu mâinile în sân și ne vom plânge către frunză și iarbă, ca până acum? Ar fi inutil, fiindcă iarăși n'am putea ajunge la rezultatele dorite.

În timpurile din cale afară de grele din zilele noastre nu este iertat să ne răzimăm numai pe ajutorul Statului, ci trebuie să muncim și nizuim și cu *puterile noastre proprii*, pentruca să ne înlesnim viața și traiul nostru cel de toate zilele.

Pe lângă toată situația noastră materială grea, totuși dacă avem *voință* și *energie* vom putea ajunge ținta aceasta dorită. Calea, care duce la această țintă, o cunoaștem cu toții: e *claea întovărășirii*.

Pe calea aceasta se vor putea înființa tot felul de însoțiri, cari toate vor putea contribui direct la îmbunătățirea situației noastre materiale. Unii colegi din alte județe s'au organizat de mult în vederea scopului sus amintit. Noi învățătorii din județul acesta încă ne avem începutul. Nu este iertat să ne oprim aci, din contră trebuie să ne punem cu toții serios pe lucru și prin munca și străduința noastră să căutăm și folosim toate căile și mijloacele posibile, dar *cinstitute*, prin cari să ne putem croi o situație materială mai bună și mai ușoară.

Pentru asigurarea viitorului nostru și al familiilor noastre trebuie să depunem tot devotamentul și toate energiile noastre. Suntem o tagmă numeroasă și conștientă, care dispunem de-o mare forță morală. Și tocmai în aceste stau tăria și puterea noastră. Asta să o știe fiecare dintre noi.

Să ne strângem deci rândurile și să ne apucăm cât mai de grabă de lucru. Timpul lamentărilor a trecut de mult; și apoi am văzut că prin aceste nu ajungem *astăzi* departe.

Să încercăm deci a face și „*prin noi*“ „*pentru noi*“. E ceva cam neobișnuit și cutezător, dar nu este imposibil. O putem face și noi învățătorii. Și trebuie s'o facem, căci o altă scăpare *astăzi* numai este.

Sirius.

Constatări simple dar adevărate.

Suntem sămănători, sămănăm ca să săcerăm. Dar dela sămănat până la săcerat este mult. Singur sămănatul nu este o garanță sigură cumcă vom și săceră.

Sămănătorul, care ș-a sămănat sămânța sa, se duce mai târziu ca să se convingă dacă e îndreptățit a se aștepta la timpul său la o recoltă, sau nu. Se uită deci să vadă dacă i-a răsărit sămânța, sau n-a răsărit.

Sămânța bine răsărită, îi întărește speranța într'un săceriș bun, iar cea nerăsărită îi împrăștie orice nădejde. Atunci el își va da seama în primul rând de sămânța, care a sămănat-o, de felul semănatului și va afla în urmă, că sau sămânța a fost rea,

sau sămănatul nu s-a făcut bine, sau că a lipsit conlucrarea altor factori naturali meniți a promovă răsărirea aceleia s. a.

Așa noi învățătorii, sămănătorii agorului cultural al neamului nostru, din când în când avem datorința sfântă de a cercetă ca să vedem, dacă a răsărit sămânța aruncată de noi, sau n-a răsărit, — dacă sunt semne invederate, cari să ne întăriască în credința, cumcă școala își va ajunge scopul, sau nu sunt și dacă nu sunt, — cari pot fi cauzele și cum ar putea fi acelea înlăturate?

Înțelegem, că educațiunea progresează numai pe încetul și că rezultatele ei se resimt mai bine abea numai din generație în generație, dar aceasta nu ne împedecă a presupune, cumcă precum ziua bună de mulțori se cunoaște de dimineața, așa și în băieții de astăzi, a parte putem vedea pe oamenii de mâne.

Nu e bine a judecă pripit, a silogiza mai ales în chestiuni atât de subtile ca educațiunea, dar avem tot dreptul să pretindem cât mai multe indicii și indiciile ce le avem trebuiesc considerate pentru orientarea noastră.

Cercetând după o activitate școlară desfășurată într'un restimp relativ suficient succesele dobândite până acum pe terenul învățământului nostru primar, ajungem la anumite constatări, în fața cărora a rămânea indiferenți, n'ar însemna nici mai mult nici mai puțin, decât a nu lucra cu destulă cunoștința de cauză. Fie munca oricât de intensivă, dacă nu va fi și rațională, va rămânea zadarnică. O seamă de experințe făcute zi de zi în acțiunile noastre, dictate de misiunea noastră ca educatori, ne conduce parecă mai mult la convingerea, cumcă drumul școlii noastre nu e dintre cele mai bune, că să urmeze o cale și mai firească scopului cel urmărește: formarea de caractere religioase-morale. Cântăriți-vă povara uriașe a muncii titanice desfășurate în școală și apoi cântăriți și rezultatul aceleia; cercetați fondul moral al generațiunii trecute nu de mult prin formațiunea școlaei și veți rămânea uluiți de sărăcia aceluia. Activitatea noastră nu s-a adus roadele asteptate în proporție cu energia desfășurată.

Dacă acum adânciți în sufletele noastre, ne-am pătrunde de convingerea cumcă sămânța sămănată a fost cea mai bună și că ea a fost sămănată bine, cu liniștea sufletească, ingenunchind în fața realității, am putea zice: Da, nu toate semințele noastre au căzut la loc bun.

De câteori la predarea materiei de învățământ, prelângă toate silințele noastre, pe unii elevi, nu ne succede ai aduce nici măcar acolo ca să-și concentreze atențiunea în direcțiunea, care voim. Sunt apoi elevi, cari în decursul predării, își fac impresia, de a nu manifesta destul interes față de materia ce se preda, de a fi mai mult distrași, totuși câte-odată își reproduc materia de te pun în nimore, dar ce folos, căci le lipsește ceace le ar trebui mai mult: pașii vieții lor de cele mai multe-ori sunt în contradicere cu învățătura din școală.

Acești elevi, pe cari ne convine ai numi ușorateci, frivoli,

primesc învățătura cu mintea, dar când e vorba ca aceeași învățătură accesibilă minții, să-și adânciască rădăcinile în inimă, se poticnește în calea ei de peatra, care nu-i permite intrarea; rămâne deci cât mai rămâne și mai departe numai ca proprietate a minții, iar inima rămâne pustie, necultivată.

Lipsiți de sentiment, acești elevi nu sunt capabili de o pătrundere mai adâncă în tainele cugetării; aprofundări etice-morale, — procesul abstracțiunii, nu găsesc în ei terenul priincios, de aceea ei se simt satisfăcuți cu apercoperă materia în stare brută, care se înțelege ne fiind în deajuns asimilată, nici nu va putea contribui la îmbogățirea fondului lor sufletesc.

Știm că fiecare băiat când vine la școală, poate să-și aibă deja formate bazele consolidării lui morale în măsură considerabilă, ba unii pot se aibă chiar începutul unei astfel de consolidări; pot se poșeadă deja oarecare consolidare morală. Ea diferă în privința măsurii și a direcțiunii ei și va fi cu atât mai puternică, cu cât va afla mai mult razim în firea individuală înăscută și în mediul incunjurător. Dacă consolidarea elevului ș-a luat începutul într'o direcțiune favorabilă școlael, atunci acțiunea educatorului armonizându-se cu înclinările firești ale elevului, va produce se înțelege cu atât mai mari efecte. În cazul acesta am putea presupune, că elevul să ajungă în 6—7 ani de școală la o consolidare morală, care ar putea să reziste eventual chiar și vre-unui mediu nefavorabil de mai târziu. Dacă însă direcțiunea consolidării elevului se încrucișează cu direcțiunea școlii, atunci acțiunea educatorului, încât privește pe un astfel de elev, va fi foarte problematică; ea va succede numai în măsura în care educatorul, favorizat de arta pedagogică, în cadrul acțiunilor sale va ști să micșoreze înclinările rele, făcându-le cât mai puțin păgubitoare; dacă prin educațiune va influința mereu natura elevului. „Noi nu credem, zice lordul Palmerston că „toți copiii sunt născuți buni“. Și dogma contrară, oricât de cu neputință ar fi de susținut, ne pare mai apropiată de adevăr. Nu credem nici că printr'o educațiune condusă cu dibăcie, îi putem face să fie cu desăvârșire ce ar trebui să fie. Din potrivă știm că le putem micșora cusururile firești, dar să le nimicim, nu.“ (Herbert Spencel, pag. 108.)

Dar par'că nu ne miră atât de mult faptul că la astfel de individualități dârje, compuse în parte covârșitoare din proprietățile înăscute, educațiunea nu poate da rezultatele intenționate, cât ne supără mai ales adevărul, că elevi, a căror conduită, până au umblat la școală ne-a inspirat cele mai frumoase nădejdi în așteptările, noastre, la câțiva ani după repășirea lor din școală ne deșteaptă cele mai mari desiluzii.

Se fie oare numai mediul de vină? Este incontestabil cumcă cauza devierii în punctul acesta este a se atribui în mare parte mediului incunjurător: familiei și societății, în care elevul petrece după eșirea lui din școală, dacă atmosfera aceloră a fost

nefavorabilă educațiunii din școală. Am comite însă o greșeală, dacă considerând influințele eventual nefavorabile ale mediului asupra băiatului eșit din școală, am considera și cauza nesuccesului de pedeplin lămurită. Conștiința noastră nu poate fi împăcată numai cu atât, ea ne cheamă a reveni în același timp iarăși la activitatea noastră școlară, a ne da seama de alte și alte experiențe, pentru a ajunge în chipul acesta la o concepție tot mai largă și mai apropiată de adevăr.

(Va urma)

Alexandru Duplea
inv.

Flori de cireș.

Azi dimineață când am intrat în clasă o mânușă catifelată îmi infipse în lănișorul cruciuliței dela gât flori de cireș.

Le privii lung și din nou mă simți cuprinsă de emoția care mă stăpânește ori de câte ori văd pentru întâia dată aceste flori. Ele-îmi trezesc în suflet o amintire îndepărtată un vis drag a cărui viață a fost identică cu aceea a lor scurtă dar frumoasă. E mult de atunci și totuși ele în fiecare primăvara au tăria să mă răpiască pentru câteva clipe în lumea trecutului.

Din nou mă văd în casa mare și curată dela țară într'un amurg senin ca acela al zilei în care te-am cunoscut. Tu intri pe neașteptate. Fața mea palidă se roșește puțin. Imi spui un nume dulce privindu-mă sfios și cuminte. Ne îndreptăm apoi tăcuți spre fereastra prin care se furișează o ramură cu flori de cireș. Spunem ce dragi le avem în timp ce-o rază pierdută de lună mă lasă să văd tot mai bine ochii aceia pe cari nu i-am mai zărit până atunci. Erau blânzi, frumoși, din ei ghiciam seninătatea unui suflet bun. Aud și acum cuvintele spuse'n șoaptă, par'că-ți era teamă să nu tulburi liniștea vraja acelei sări. Satul dormia de mult și noi nu gândeam la plecare. Intr'un târziu ziseși rupând o floare „Spune-mi nu te superi, dacă voi veni mâine să-ți aduc în schimb flori din cireșul nostru”. Drept răspuns ți-am întins mâna zâmbind, iar tu ai înțeles că nu mă supărasem pentru paguba făcută.

Rămasă singură repetam în gând fără să voi versurile lui Vlahuță în care zice:

„Eu nicăririi nu l-am văzut;
Cu toate acestea îl iubesc
Și chipul lui mi-e cunoscut“.

Chemam zadarnic somnul. El nu veni. Înaintea ochilor mei sufleteși aveam fruntea ta albă și înaltă. Flori de cireș rază de lună ne despărțirăm abia de-o clipă și mă simțeam cuprinsă de un dor neînțeles aș fi vrut par'că să te chem înapoi, să-ți aud din nou vocea ta dragă; să nu te mai las să pleci de lângă

florile de cireș. Doream cu o nerăbdare ne bună acea zi de „mâine“. Adormii târziu spunându-ți tainic numele, ca o șoaptă de rugăciune. Noaptea aceea mi se păriu nespus de lungă. Luna adormi așa de târziu. Stelele dispăreau rând pe rând. Geana trandafirie a orizontului se iviă în depărtări. Cântecul dulce de păsărele faceau să răsune întreg salul... În dimineața aceea toate aveau pentru mine un farmec ca'n povești, toate mă impresianau plăcut. Da, pentru că atunci am început a jese primul vis, din iubirea ta și flori de cireș.

*„Dar e mult de atunci e mult nepoate
Și ca prin vis le văd pe toate“ (Iosif).*

Iar azi când după ani în șir eu răsfoesc, a trecutului carle și măopresc la pagina scrisă cu numele tău, eu văd prea bine c'aceste rânduri cuprind cele mai senine clipe din viața mea. Poate pentru că ele formează, povestea celui dintâi vis drag; poate pentru că viața acestui vis a fost scurtă, dar frumoasă, ca aceea a florilor de cireș pe care mânuța albă a școlăriței mele mi le infipse'n lanțul cruciuliței dela gât. *Aurora Popa inv.*

Partea oficială.

Către Direcțiunile școalelor de ucenici.

No. 1241—1926

Vi se comunică spre executare următoarele măsuri privitoare la înscrierea elevilor în școlile de ucenici, luate de Onor. Minister al Instrucțiunii cu No. 131323—1926, invitându-Vă să Vă conformați lor.

1. Potrivit art. 10. din Regulamentul școalelor de ucenici valabil în Ardeal autorizarea pentru înființarea secțiunii cu limba e predare diferită ca cea oficiala a statului, trebuie solicitată dela Ministerul instrucțiunii.

2. Legea învățământului primar promulgată în Iulie 1924 abrogă numai o parte din dispozițiunile care erau valabile mai înainte în școlii de ucenici din Ardeal. În aceste școale trebuiau primiți toți ucenici, fie că nu terminaseră cursul primar complet, fie că erau eventual chiar analfabeți. Articolele, 33, 36, 56, 57, 79, 81, 89, 90, 91, 95, și 132 din noua lege a învățământului primar obligă pe toți copiii, care n'au *terminat patru clase elementare la frecventarea școlii primare sau a cursurilor de adulți*. În consecință pe viitor, școalele de uceni (școalele secundare de învățământ practic) vor putea înscrie *numai pe acei ucenici, care au terminat 4 clase primare*. Noua lege din 1924 dispune în mod explicit că patronii și stăpânii sunt obligați a trimite pe ucenicii și servitorii lor (fără patru clase elementare) la școala primară sau la cursul de adulți, în comunele unde nu

există școală de ucenici, și la învățământul primar complementar.

3. Pentru a pune în concordanță dispozițiunile legii celei noi cu dispozițiunile încă neabrogate ale învățământului ucenicilor din Ardeal, veți lua următoarele măsuri cu începerea viitorului an școlar.

a) În toate școlile de ucenici se vor înscrie pe viitor numai acei ucenici, care au terminat cu succes *patru clase primare elementare*.

b) Toți ceilalți vor frecventa în continuare — cursul de adulți, până ce vor fi promovat clasa IV. primară și numai după aceea se vor înscrie în școală de ucenici.

c) Frecventarea școlăii de ucenici este obligatorie și după expirarea contractului de ucenici până la termenarea ei, dacă ucenicul nu poșede certificatul de absolvire a cursului *primar (de 7 clase)*.

În caz de părășirea localității va trebui să se înscrie la școlă primara complementară din noua localitate, pentru terminarea studiilor obligatorii, până la etatea de 16 ani.

d) Clasa pregătitoare a școlăii de ucenici se menține și mai departe. În aceasta clasă se vor grupă toți acei ucenici (cu 4 clase primare sau mai mult) care nu poședă în măsură suficientă limba oficială a statului, pentru a putea urma cu succes în clasele ordinare ale școlăii de ucenici.

No. 395—1926.

Pentru trebuințele Ministerului fiecare învățător e îndatorat să ne trimită până la 15 I. c. următoarele date: 1. Numele și pronumele. 2. Numerul postului de învățător pe care îl ocupă la respectiva școală. 3. Școlă Normală la care a învățat. 4. Numerul seriei (al câtelea a fost între colegi). 5. Studiile făcute. 6. Starea civilă (necăsătorit, căsătorit văduv). 7. Numerul și data (anul, luna, ziua) ordinului cu care a fost numit pentru prima oară în învățământ. 8. Numerul și data (anul, luna, ziua) cu care a fost numit în postul actual. 9. Titlul cu care funcționează. 10. Localitatea unde a funcționat mai înainte. 11. Felul școlăii unde funcționează (băieți, fete, mixtă). 12. Observații.

No. 1299—1926.

Invităm toate direcțiunile și comitetele noastre școlare ca să achite de urgență abonamentul la revista „*Vatra Școlară*” de pe anul 1925. Pentru ușorarea executării acestui ordin autorizăm pe dnii subrevizori școlari de control ca să încasseze cu prilejul inspecțiilor aceste abonamente pe cari ni le vor transpune ocazional nouă pe cari apoi le vom transmite celor în drept.

No. 1322—1926.

Invităm pe toate direcțiunile noastre școlare ca să ne înainteze necondiționat până la finea acestei luni toate listele de subscripții dimpreună cu sumele colectate pentru *Monumentul din Targu-Ocna*.

No. 1321—1926.

Vă facem cunoscut, că în temeiul ordinului No. 38221—1926 On. Minister a aprobat numirea Dlui Valer Mărgineau pe ziua de 10 Aprilie 1926 ca subrevizor școlar de control în postul vacant din plasa Vințul de Jos.

No. 440—1926.

Comunicăm spre știre și executare ordinul Ministerului No. 34073—1926.

„Între elevii care sunt înscriși la școală sunt unii scutiți de a frecventa cursurile din cauză de boală contagioasă curabilă. Părinții lor în multe cazuri refuză intenționat a-i căuta pentru a-i scuti de școală și întrebunța la nevoile lor personale. Cazurile de boală răspândite între elevi sunt favusul tricofitia boli de piele a căror tratament necesită timp îndelungat. Ca boală răspândită la sate mai este și scabia (râia). Deși contagiunea nu este periculoasă totuși copii scabioși nu pot fi ținuti în școală. Părinții copiilor au cunoștința de tratamentul boalei însă nu execută prescripțiunile medicului de cât în măsură foarte redusă. Față cu dispozițiunile din lege care obligă toți copii în vârstă cerută să urmeze cursurile în mod regulat sunteți rugat a lua măsurile cuvenite comunicând d-lor directorii ai școalelor primare din jud. dv. ca să urmărească stadiul boalei la elevii, care se prezintă cu asemenea cazuri și dacă se fac sănătoși să-i cheme la școală.”

No. 864—1926.

În temeiul ordinului No. 143935—1925 Vi se face cunoscut, că intrucât manualul de citire ediția II. de Andreescu și Ceaușeanu, recomandat de acești autori școalelor de meserii și de ucenici, nu este aprobat de Minister, pe viitor, întrebunțarea acelu manual nu este admisă, înainte de a se obține autorizarea cuvenită.

No. 175—1926.

Către comitetele școlara din județ.

În cele mai multe comuna din județul nostru în urma alegerilor efaptuite în cursul acestui an foștii primari am fost înlocuiți prin alții nou aleși. În consecința ca membrii de drept a Comitetele școlare vor intra în locul foștilor primari noi primari, îndată-ce alegerea dâșilor, sa ridicat la valoare de drept. De schimbările obvenite ni-se va comunica pentru a se face confirmările prevăzute de Regulament.

Președinte
M. Sasu.

Secretar
Ocnean.